

A PISA 2018 vizsgálatról

A PISA (Programme for International Student Assessment) vizsgálat célja annak felmérése, hogy a közoktatás kereteit hamarosan elhagyó 15 éves tanulók milyen mértékben rendelkeznek azokkal az alapvető ismeretekkel, amelyek a mindennapi életben való boldoguláshoz, a továbbtanuláshoz vagy a munkába álláshoz szükségesek.

A vizsgálat során elsősorban nem az iskolai tananyag számonkérése a cél, hanem annak felmérése, hogy a tanulók megállják-e helyüket a mindennapi életben, képesek-e tudásukat hasznosítani, új ismereteket befogadni és azokat alkalmazni. Ennek érdekében a PISA igyekezett olyan mérőeszközöket kialakítani, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulók teljesítményei nemzetközileg összehasonlíthatóak legyenek.

A teljesítmények mérése mellett, az oktatásért felelős döntéshozók munkájának segítése érdekében a vizsgálat nagy hangsúlyt helyez a különböző oktatási rendszerek összehasonlítására, illetve a jó teljesítményekkel leginkább együtt járó tényezők azonosítására.

A PISA-vizsgálatot Magyarországon az OECD koordinálásával az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Oktatási Hivatal végzi. A 2018-as mérésben összesen 81 OECD-tag és partnerország vesz részt.

A 2000 óta háromévente megrendezésre kerülő PISA-vizsgálat három tudásterületen (szövegértés, matematika és természettudomány) méri a tanulók képességeit. Minden felmérés részletesebben foglalja össze egy-egy tudásterülettel.

A mérés kezdetekben papír alapon, majd 2015-ben már teljes egészében számítógépen zajlott, a már erre a médiumra kifejlesztett új természettudomány feladatokkal.

A mérés fő területe 2018-ban a szövegértés, ennek a területnek a kérdéseivel találkozik majd a legtöbb résztvevő diák. A főként számítógépes felületre fejlesztett természettudományi feladatokat, valamint valós szituációban megjelenő matematikafeladatokat a diákok csak egy részének kell majd megoldania.

A PISA-mérés anyagai titkosak, de minden vizsgálat után néhány feladat nyilvánossá válik, hogy az érdeklődők megismerkedhessenek a mérésben szereplő feladattípusokkal.

A 2015-ös mérésben szereplő, nyilvánosságra hozott magyar nyelvű számítógépes természettudomány példafeladatok az Oktatási Hivatal honlapján található a https://www.oktatas.hu/kozneveles/meresek/peldafeladatok_PC linken.

A 2018-as mérés matematikafeladatai még a papíralapú feladatok elektronizált változatai lesznek. Erre, és a korábbi mérések papíralapú feladataira mutatnak példát az Oktatási Hivatal honlapján szereplő feladatsorok: https://www.oktatas.hu/kozneveles/meresek/pisa/peldafeladatok_pisa

Amit a PISA 2018 vizsgálatban részt vevő iskola tehet a mérés sikeressége érdekében

Az Oktatási Hivatal által az iskoláknak kiküldött levelekben és az iskolai koordinátorok részére készített útmutatóban megtalálható minden szükséges információ azzal kapcsolatban, milyen feladatokat kell végrehajtania majd az iskoláknak a mérés sikeres lebonyolításához.

A méréseket az Oktatási Hivatal felmérésvezetői az iskolai koordinátorokkal együtt fogják megszervezni. Az iskolák feladata:

- időben információt szolgáltatni a mérésben résztvevő tanulóiról,
- a mérésben alkalmazott és magyar nyelvre adaptált feladatokat tartalmazó anyag futtatására szolgáló számítógépek számáról,
- a megfelelő számú számítógépes termék biztosítása,
- a tanulók részvételének biztosítása a mérés napján.

A mérés sikeres megvalósításában sokat segítene, ha a tanulók az intézmény vezetésétől és az osztályfőnöktől előzetes tájékoztatást kapnának arról, hogy miről szól majd ez a tanulói teljesítménymérés. Kérjük, biztosítsák számukra, hogy előzetesen megtekinthessék és akár tanítási óra keretében megoldják a fentiekben jelzett linken keresztül az online elérhető korábbi, nyilvánosságra hozott számítógépes feladatokat.

A mérésre nem úgy kell készülni a tanulóknak, mint egy iskolai dolgozatra, mert a kérdések nem közvetlenül az iskolában tanultakra vonatkoznak, sokkal inkább arra, hogyan lehet alkalmazni megszerzett ismereteket a mindennapi problémák megoldása során. Ebből adódóan a megválaszolendő kérdések nagy része különbözik majd attól, amit az iskolában megszoktak, olyan kérdés azonban nem szerepel a feladatsorban, amelyet a magyar iskolában tanultak és tanulók mindennapi tapasztalatai alapján ne lehetne megoldani.

A tanulók számára tehát a mérés feladatai szokatlanak bizonyulhatnak, de valószínűleg érdekesnek és sokszínűnek látják majd azokat.

Mivel a méréshez kiválasztott tanulók képviselik hazánkat, fontos lenne, hogy az intézményvezetőket a fenntartók, a pedagógusokat és az érintett tanulókat az intézményvezetők kérjék arra, hogy legyenek nagyon figyelmesek és kitartóak a feladatok megoldása során. Azok újszerűsége esetén is gondolják át a korábbi tanulmányaik során szerzett tudásuk alapján a jó megoldáshoz vezető lehetséges utakat, próbálják megtalálni a megfelelő módszert, akár kísérletezve is a siker érdekében.

A mérés sikeréhez nem csak a meglévő tanulói tudás alkalmazására, hanem a digitális alapú kísérletezésre, a feladatokban leírt jelenségek minél alaposabb megértésére, és a feladatok modellezésén keresztül tanulói kreativitásra is szükség lehet.

A magyarországi mérés eredményesége a tanulóktól és tanáraiktól komoly figyelmet igényel és annak előzetes megértését is, hogy a rendelkezésre álló időt maximálisan ki kell használni, az újszerű feladatokat alaposan át kell gondolni, jól meg kell érteni.

A mérés sajátosságairól, eredményeiről szóló magyar nyelvű jelentések a <https://www.oktatas.hu/kozneveles/meresek/pisa> oldalon olvashatók.

A mérés nemzetközi oldala: <http://www.oecd.org/pisa/>

